

KÚRIAI JÁTÉKOK

Dénes Ferenc: A stadionokra fordított milliárdok soha nem térülnek meg

– Megengedheti magának az ország, hogy a közvélemény támogatása nélkül döntsön az olimpiáról?

– A legfőbb bírói fórum, a Kúria szerint ez most jogilag megengedhető. Úgy gondolom azonban, hogy ezer ok miatt egyenesen kötelező az olimpia rendezéséről népszavazást tartani, hiszen egyébként az ország nem érzi magáénak. Ráadásul nemcsak azt kérdezném meg a magyaroktól, szeretnék-e világversenyt, hanem hogy ennek fejében vállallnak-e anyagi terheket is. Amikor ugyanis az amerikai vagy német szavazó visszaadja a rendezés jogát, akkor az ő döntésében benne van a pénzügyi terhek elutasítása. Mi viszont csak úgy szeretnénk olimpiát, ha valaki más állná a cechet. Ez biztosan nem megy.

– A Kúria azzal utasította el a népszavazást, hogy „nem szabad azt sugallni, hogy az emberek véleményét nyilváníthatnak az olimpiai játékok pályázatának beadásáról”.

– A Kúria döntésének nyilván van logikája, az idézett mondatot azonban nem kommentálom. De azt állítom, hogy az olimpiáról szóló népszavazást egyenesen a kormánynak kellene kezdeményeznie, hisz több generációt is érint az esemény. A kormányzat biztosan meg tudja fogalmazni úgy a kérdést, hogy abban ne lehessen hibát találni. Erre kellene kapacitást keresni a hatalomnak, hiszen közös érdek, hogy az ország polgárainak véleményét a döntéshozók megismerjék. Ennek híján több ezer milliárd forintot elkölteni kockázatos vállalkozás.

– Az fel sem merül, hogy a Kúria azért utasította el a népszavazásra feltett kérdést, mert a kormány valójában nem támogat semmiféle népszavazást?

– Ilyet a Kúriáról nem állíthatok, nincs rá bizonyíték. Kétségtelen viszont, hogy a népszavazási kezdeményezések sorozatos

Boston és Hamburg is népszavazással utasította el az olimpia rendezését, nálunk azonban a Kúria döntése értelmében nem lehet erről referendumot tartani. Az igazságszolgáltatás már több népszavazási kezdeményezést is megakadályozott, miközben propagandájában Orbán Viktor kurzusa azt szkolja, hogy a nemzeti konzultáció híve. Pedig aligha lenne szabad kihagyni az „embereket” az ország jövőjét is alakító döntésekből. Erről nyilatkozik Dénes Ferenc sportközgazdász, aki a sportügyekért felelős helyettes államtitkára volt az első, 1998 és 2002 közötti Fidesz-kormánynak.

KADOS ERNŐ
interjúja

megállítása összhangban lehet a kormány álláspontjával.

– **Alig pályáztunk, máris a korrupció gyanúja lengi körül az olimpia ügyét, hiszen tudjuk, hogy a sportesemény megvalósíthatósági tanulmányaért korábban kifizettek 500 millió forintot. Az elmúlt napokban ugyanezért a feladatért újabb 240 milliót kiadtak, versenyeztetés nélkül. Lehet kétszer fizetni ugyanazért a munkáért?**

– Biztosan nem, az ugyanis jogellenes lenne.

– **Viszont ha egyszer már megvan a hatástanulmány, minek még egyszer elkészíteni?**

– Az első hatástanulmány még az ezredforduló táján készült, egy éve aktualizálták, most viszont konkretizálni kellett a terveket.

– **Irritáló módon nőnek a kiadások. A jövő évi úszó-világbajnokság először „csak” 23 milliárdba került, mára viszont már 49 milliárdról beszélnek.**

– Ez így lesz az olimpiával kapcsolatban is, a dolgoknak ez a természetük. Az olimpia tervezett szervezési költsége 1074 milliárd, utóhasznosításból megtérül 300 milliárd, így jön ki nagyjából a 774 milliárdos tervezett költség.

– **De hogy lesz ebből nyereséges olimpia, ahogy ígérik?**

– Ez nehéz kérdés, hisz a 2012-es londoni olimpia az elképzeltnek három és félszeresébe került, a 2020-as tokiói pedig már most hatszorosa. Az idei, a riói játékok szervezői sem bíriák már a költségeket, radikálisan igyekeznek spórolni, megvágják a költségvetést. Szinte minden sportesemény drágább a tervezettnél, alig hiszem, hogy a 2024-es budapesti játékok kivételt képeznének. Többek között ezért is kellene a rendezéshez felhatalmazás az országtól.

– **Szóval csak a ráfizetés garantált?**

– Az olimpiák elsősorban hosszú távon hoznak hasznót a szervező országnak. A játékok kiadásai között szerepelnek a szervezési költségek, a sportcélú létesítmények kiadásai. Emellett épül repülőtér, szálloda, bővül a tömegközlekedés, de ezek nélkülözhetetlenek az ország fejlődéséhez, s az olimpia csak apropó a beruházásokhoz.

– **A magyar sportfinanszírozás szinte követhetetlen, az átlátha-**

tatlanság pedig felveti a korrupció gyanúját. Ilyen a fociban a társaságiadó-kedvezmény?

– A tao rendszerében a cégek az adójuk egy részét a központi költségvetés helyett a sportszervezeteknek adják. Ez azért sem jó, mert alkalmat ad arra, hogy például egymástól néhány kilométerre lévő települések külön sportcsarnokot építsenek. Ez pazarlás.

– **Nem beszélve arról, hogy az első osztályban sereghajtó Felcsút és a második vonalban lévő Kisvárdá együtt több milliárdot kap. Az előbbi gyámja nyilván a miniszterelnök, Orbán Viktor, az utób-**

”

Az olimpiáról szóló népszavazást egyenesen a kormánynak kellene kezdeményeznie, hisz több generációt is érint az esemény.

”

bié a fejlesztési miniszter, Seszták Miklós.

– Azt tudni kell, hogy a cégek hiába adnának milliárdos összeget a nevezett egyesületeknek, a 300 milliós tao-kérelmeket a felelős miniszternek is jóvá kell hagyania. Eddig többnyire jóváhagyták...

– **A Kádár-rendszerben sem mondták ki, hogy a Vasas miért kap támogatást, mindenki tudta, hogy az a pártfőtitkár csapata.**

– Így van. Ma néhány esetben a vállalatok ugyanazon reflexek alapján ajánlják fel a pénzt a sportcsapatoknak, mint a Kádár-rendszerben. Persze jó lenne megérteni, milyen vízió alapján épül stadion például Kisvárdán.

– **Pedig tudomásom szerint ön híve a stadionépítésnek.**

– Jól tudja, de fontos peremfeltételek teljesülését elvárom. Például a debreceni Nagyerdei vagy a Groupama Stadion építését helyeslem, de ellenzem, ha a második, netán harmadosztályú csapatoknak drága stadiont építenek.

– **Pedig épül, például Tálai államtitkár városkájában, Mezőkövesden is, miközben az országban egy év alatt 120 ezer emberrel**

csökkent a meccsre járók száma. Vagyis elpazarolják a pénzt?

– A helyzetet bonyolítja, hogy az amerikai sportközgazdasági tankönyvek szerint ahhoz, hogy egy professzionális liga hatékonyan működjön, nagyjából azonos feltételek mentén kell működniük a sportvállalatoknak. Ez a magyar hivatásos futball számára azt jelenti, hogy nyolctíz modern, gazdaságosan üzemeltethető futballstadionra van szükség azért, hogy az egymással vetélkedő csapatok révén fejlődjön a honi labdarúgás színvonala. A stadionokat átgondolt koncepció alapján kellene az országban felépíteni, a közvéleménynek pedig tudomásul kell

venni, hogy a stadionépítésre fordított tízmilliárdok soha nem térülnek meg. Elvárható viszont, hogy tíz év távlatában a hazai futballvilág képes legyen kitermelni a működésének költségeit, benne a most épült stadionok felújítására fordítandó pénzt. Ha ez nem sikerül, akkor a 2011-ben indított program megbukott.

– **De itt az adófizetők tíz- és százmilliárdjairól van szó, miközben pénz híján vegetál a mindenkít érintő magyar egészségügy és az oktatás. Sportközgazdászként jövőbe mutatónak tartja, ha a szórakoztatásra szánt terület az ország jövőjét meghatározó ágazatok rovására fejlődik?**

– Arról lehet, sőt kellene is vitatkozni, hogy ha nem a sportra, hanem az egészségügyre költötték volna a pénzt, akkor vajon megoldódtak volna-e az ágazat problémái. De arról is kell beszélni, hogy a sportra helyesen elköltött milliárdok hosszú távon az egészségügy problémahalmazát is csökkentik, ahogy támogatják az oktatást is. És azért jó lenne a pénz felosztásáról, a fejlesztési irányokról a társadalomnak is konszenzusra jutnia.